

T.C.
BAŞBAKANLIK
AİLE ARAŞTIRMA KURUMU

BİR FİDAN BÜYÜYOR

Ankara, 1995

**T.C.
BAŞBAKANLIK
AİLE ARAŞTIRMA KURUMU**

BİR FİDAN BÜYÜYOR

BAŞBAKANLIK AİLE ARAŞTIRMA KURUMU YAYINLARI

Genel Yayın No : 93
Seri : Eğitim
ISBN : 975-19-1255-5
Yayın Yönetim : Turhan ŐAHİN
Basımevi : Bizim Büro Basımevi
Selanik Cad. 18/11 Kızılay-ANKARA
Tel : 431 88 81 - 433 36 36

MERHABA SAYGIDEĞER ANNE-BABALAR

Dünyamızda tüm toplumların gündemindeki konularından biri de "**özürlüler ve onların aileleri**" sorunudur. Özür, bireye özel olmakla birlikte, getirileri ailenin her bireyini etkilemektedir. Özürlü bireye sahip sizlerin; yaşamınızın her döneminde, bu durumdan etkilendiğinizi biliyorum. Özürlülerin yeterli sıcaklığı ve bakımı bulabildikleri tek yer olan aile, eğitim ve rehabilitasyon konusunda yalnız ve desteksiz bırakılırsa; ailenin devamlılığını sağlamak zorlaşabilir.

Bu sebeple, özürlü bireye sahip ailelerin aile içi ve dışında birbirine destek olması, yardımlaşması ve özellikle iletişim konularını açık tutması, hem özürünün hem de diğer aile bireylerinin mutluluğu için çok önemlidir.

Bu amaçla, özürlü bir çocuğa sahip sizlerin, gerek özür konusunda gerekse ne yapılması gerektiği konusunda ilk andan itibaren özenle ve doğru olarak bilgilendirilmeleri gereklidir.

Türk ailesinin güçlendirilmesi amacıyla; araştırma, yayın ve eğitim çalışmaları yapmakla yükümlü olan Aile Araştırma Kurumu, 1995 yılında "**Özürlü Bireyi Olan Ailelere**" yönelik rehberlik projesini başlatmıştır.

Çeşitli özür gruplarına göre, aile bireylerinin karşı karşıya oldukları sorunlar ve bu sorunlar karşısında ne yapmak gerektiği konusunda bilgilendirmek, sağlıklı bir aile yapısının oluşumuna katkı sağlamak amacıyla hazırlanan, **Aile Eğitimi** kitaplarını sizlere ulaştırmış bulunuyoruz.

Üniversitelerimizin özel eğitim alanında ihtisaslaşmış saygıdeğer öğretim üyelerine hazırlatmış olduğumuz bu kitaplarda verilen bilgilerle sizlere yardımcı olmaya çalıştık. Sorun ve ihtiyaçlarınızın yığınla olduğunu biliyorum. Elimizdeki tüm kaynakları sorunlarınızın çözümünde kullandığımızı bilmenizi isterim.

Özürlü bireyi olan saygıdeğer anne-babalar yaşamınızı çok daha kolay, çok daha güzel ve çok daha yaşanabilir kılmak amacıyla başlattığımız bu çalışmayla sizlere yardımcı olabildiysek ne mutlu bizlere...

Çocuklarınızla birlikte mutlu, sevgi dolu bir yaşam sürmenizi diliyorum.

Abdülkadir ATEŞ
Devlet Bakanı

ÖNSÖZ

Bu kitap yaşamının bütün zorluklarına karşın sorunlarının üstesinden gelebilmeyi başarmış bir annenin anılarını içeriyor. İşitme engelli bir çocuğa sahip olmanın getirdiği sorumluluk ve zorlukları bu kitabında dile getirmiştir. Amacı kendisi gibi işitme engelli çocuğu olan ailelerle yaşadığı deneyimleri paylaşmak ve insanların bu çocuklara bakış açılarını değiştirmektir. Anı kitabının okuyan tüm anne-babalara yararlı olması dileğiyle.

Doç. Dr. Gönül AKÇAMETE

Araş. Gör. Tevhide KARGIN

Sevgili aileler,

Sizlere hayatımdan belirli kesitler yazacağım. Bu, işitme engelli bir kız çocuğu ile ailesinin daha doğrusu annesinin hayattaki mücadelesini anlatan gerçek yaşantıdır. Sizleri yaşantımıza götürebilsem, yaşadıklarımı sizlerle paylaşmanın huzurunu duyacağım.

Yıllar önce, dört yıllık bir evlilikten sonra bir çocuğum olmasını çok istiyordum. Bir takım tedavilerden sonra hamile kalabilmişim. Bu mutluluğumu, hamile olduğumu duyduğum günkü sevincimi aradan ondokuz yıl geçmesine rağmen hiç unutamıyorum. Tanrım bana da bir evlat verecekti. Hamileliğim boyunca bebeğime birşey olmasın diye ne bir ilaç ne de ağrı kesici almıştım.

Günler geçmiş, doğum saatleri yaklaşmıştı. Hamileliğimin dokuz ay yirminci gününe girmiştim fakat hala doğum gerçekleşmemişti. 22 Mart 1977 saat 10.30'da, bütün zorluklara rağmen, oniki saat serum ve suni sancı tedavisiyle bebeğimi dünyaya getirmiştim, fakat bebeğim doğduğunda ağlamamıştı, mosmordu. Ben hemen "ölü mü?" diye sordum. "Hayır, şimdi ağlar, birkaç gün küvezde kalacak, üzülmeyin" dediler.

Çok ağlamıştım. Sizlere o birkaç günün nasıl geçtiğini anlatamam. Daha sonra, bebeğimle acısıyla

tatlısıyla bir hayat yaşamak için onu kucağıma aldım. Bizim için yeni bir hayat başlamıştı. Kızım iki yaşına gelmişti. Beklediğim tepkiler çok fazla yoktu. 2.5 yaşındayken doktora götürdüm. Doktor bana kızımın işitmediğini ve ileride sağırılar okuluna gidebileceğini söyledi. Bütün dünyam karamıştı. Ben şimdi ne yapacaktım? Günlerce ağladım. Kendimce bazı kararlar almam gerektiğini düşündüm. Neler yapabileceğimi düşünmeye başladım.

Kızım bazı sıkıntılarla birlikte 3.5-4 yaşlarına gelmişti. Bu dönemde onu sürekli bir yerlere götürüp fikirler ediniyordum. Bir üniversite hastanesine götürmeye başladım. Oradaki odyolog Dr. bize yardımcı olmak için kızıma işitme testleri yapmıştı. Onun konuşma eğitimi almasının yararlılığına inandığını söyedi. Bunun üzerine biz de bir kurumun işitme özürlülerle ilgili bölümüne gitmeye başladık. Günlerce aylarca kışta, sabahın erken saatlerinde bir kovalamacadır başladı. Oradaki eğitimcilerin ve eve verdikleri öğrenci eğitimcinin o dönemlerde çok faydası oldu. Şu anda onlara şükran borcumu ve sonsuz sevgilerimi bu satırlarla tekrar iletmek istiyorum. Daha sonra dört öğrenci eğitimci dönemi geçirdik. Onlar da faydalı olmaya çalıştılar. Hepsi çocuğuma birşeyler öğretme çabasıındalardı.

Ailenin herşeyden önce özürkü çocuğı kabullenmesi gerektiğini biliyor ve çabalarımın boşa gitme-

mesi için çok uğraşıyordum. Onun söyleyeceği tek bir kelime için dünyaları verirdim. Eğitime başladığımızda yalnızca 3 kelime söylüyordu. Bu kelimeler, "anne", "baba" ve suyu ifade etmek için kullandığı "bua" idi.

Etrafımdaki insanlar sürekli eleştiri yapıyorlardı, bunalityordum. Ailem kızımın her hareketini yadırgıyordu. "Bu çocuğa niye kızmıyorsun? Çok yaramaz, çok saldırgan" diyorlardı. Aslında kızım kendi dünyasında sakin, içine kapanıktı. Başkalarının yanında öyle huysuz oluyordu.

Kızım 4,5 yaşındayken paylaşmayı öğrensini diye, normal okulun anasınıfına vermeyi düşündüm ve semtimdeki bir okula başvurdum. Müdür, "Senin çocuğun hem çok küçük hem de duymuyormuş, alamayız" dedi. Tam okuldan dolu gözlerle çıkarken, anaokulu kısmına gidip bir de öğretmenle görüşmek istedim. Öğretmene durumu anlattım. Çocuğumun akranlarıyla oynamasını, paylaşmasını istediğimi söyledim. O da, "Tamam getirin, ben müdürle görüşürüm, sınıfıma alacağım" dedi. Dünyalar benim olmuştu. Bu arada bir kızım daha olmuştu.

Sabahları eğitime gidiyorduk. Orada bekliyordum. Öğlen eve geliyorduk. Evdeki kızım uyanmış ağlıyor oluyordu. Hemen ikisinin de karınlarını doyurup, üstlerini giydirip anaokuluna gidiyordum. Kızımı oraya bırakıp tekrar eve geliyordum. Yemektir, işti yapır

tekrar saat 4.30'da küçük kızımı da alıp okula gidiyor, kızımı alıyordum. İkisiyle biraz gezip evimize dönüyorduk. Günlerce bunları yaşadık. Okullar kapandı, üniversite de tatile girdi. Soğuk, yağmurlu günler bitmişti.

Kızımı daha önce götürdüğüm doktora kontrol için tekrar gittik. Yeniden işitme testi yapıldı. Kızıma cihaz önerildi. Sol kulakta 90 desibellik, sağda ise ancak yüksek ve kalın seslerin işitilebileceği 70 desibellik işitme kaybının olduğunu söylediler.

Gittik, sorduk "Cihaz 40 bin lira" dediler. Tabii ki alamadık. Eşim sigortalıydı. Günlük 3 ya da 5 bin liraya çalışıyordu. Bu cihazı almaya imkân yoktu. En yakınlarım bile, "Ne yapacaksın alıp da, sanki onunla duyacak mı? Yarın büyür terzilik öğrenir, evinde oturur" dedikleri zaman, ben daha da hırslanıyordum.

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürüne çıktım. Bu cihazı alamadığımızı, sigortanın ödemediğini söyledim. Bizim çocuklarımızın insanca yaşamaya hakları yok muydu? Orada bütün hırsımla, "Sakatlar yılı, şunu bunu yapıyoruz diye televizyonlarda konuşuyorsunuz ama bir cihaza ihtiyacı olan bu çocuklara neden yardımcı olmuyorsunuz?" dedim. Bana araştıracaklarını, uygun görürlerse yardım fonundan ödeyebileceklerini söylediler. Aradan üç ay geçmişti ki bir yazı geldi. Cihazın bir miktarını ödeyeceklerini yazıyorlardı. Bu arada günlük bir

gazetenin köşesine de, kullanılmış cihazı olan fakat kullanmayanların bize verebilmeleri için yazı yazmıştım. Ama hiçbir sonuç alamadım. Sadece köşede yazmışlardı. O yazı hâlâ elimde bir anı olarak saklıdır.

S.S.K.'nın yazısıyla birlikte cihazı almak için müracaat ettik. Tabii ki bu arada cihaz 70 bin olmuştu. Borç, dert zorunlu olarak aldık. Kızımın cihaza alışması zor oldu. Bu sefer de otobüste, dolmuşta, "Aa... bu ne? Sonradan mı oldu? Niye takıyorsunuz?" sorularıyla karşılaşmaya başladık.

Yaz bitmiş, sonbahar gelmişti. Okullar açıldı. Tekrar konuşma terapilerine ve anaokuluna başladık. Çocuğum beş yaşına girmişti. Maltepe'de bir eğitim kurumu daha varmış. Bu arada oraya da başladık. Burada da aynaya bakarak konuşma eğitimi yapıyordu. Kızım, şekilleri, hacimleri, kelimeleri ve harfleri nasıl kullanacağını öğrenmeye başladı. Bir gün orada bir toplantı vardı. Hocalardan biri, "Bak kızım, çocuğun için uğraşlarını duyduk, aferin, ama sakın pes etme. Bu eğitim sağlıklı da olsan özürlü de olsan ölene kadar bitmez. Ne verirsen bir gün karşılığını alırsın. Hiçbir şey sihirli değnek değildir ki sana mucize yaratsın. Sabır ve azim çocuğunu kazanmanı sağlayacaktır" dedi. Yine eğitimcilerden biri, "Çocuğun ne verirsen onu alır. Bir günde değil, bir ayda duya duya, öğrene öğrene büyür" dedi. Bu sözler bana kırbaç oldu. Hiçbir zaman ne yağmur ne de kar

dedim. Aman bugün de eğitime gitmeyim demedim. Gerekirse yürüyerek, yol parası vermeden yılmadan hep gittim; hem de iki çocukla birlikte, yanıma yiyeceklerimi, suyumun alarak. Bu eğitim kurumunda da acı tatlı 2 yıl geçti.

Ben araştırmaya, başka nerelerde bu eğitimi bulabilirim diye sormaya başladım. Şimdiye kadar geçen sürede kızım çok şeyler öğrenmişti. Hiçbir eğitim boşa gitmiyor, yılgınlık vermiyordu. Artık kelime hazinesi artmaya başlamıştı. Harflerin başta, ortada, sonda nasıl çıkartılması gerektiğini titreşimlerle, şekillerle öğretmeye başladılar.

Bu arada aklıma gelmişken, anaokulda birgün öğretmenin kızı kızımı dövmüş. Öğretmen de sen dövemezsin diye kendi çocuğunu başka bir sınıfa vermiş. Zaten kızım içine kapanık, bir köşede tek başına oynarmış. Ancak öğretmeni onunla ilgilendiği zaman öbür çocuklarla kaynaşmış. Sabahları özel eğitime gittiğimiz için, öğleden sonraları anasınıfta yorgunluktan uyurmuş. Diğer çocuklar da, "Bu bizim bebeğimiz" der, onu küçük divana yatırıp uyumasını sağlarmış. Birgün çocuklardan biri çocuğuma bağırınca, diğer çocuklardan bazıları, "Sus ne bağırıyor-sun? O hem yorgun hem de az duyuyor" diye o küçük beyinleriyle onu savunmuşlar. Tanrı, bu gibi ince fikirleri biraz da büyüklere verse de, insanları kırmaları, acımasız olmaları değil mi? Kızımın

yarım konuşmasından dolayı, insanlar, "Kızınız Almanya'da mı yaşadı da böyle yarım konuşuyor" demeye başladılar. Bir iki yıl da böyle geçti ve ilkokula gitme yaşı geldi.

Burada da acımasızlık ve bazı bürokratik engeller karşımıza çıktı. "Olmaz. Sizin çocuğunuzun kulaklığı var. Normal çocuklar arasına alamayız. Siz sağır okulu gidin" gibi acımasız konuşmalarla karşılaştık. En azından kulaklık yerine işitme cihazı, sağır yerine de işitme özürülü diyebilirdi. Bu da toplumun bir acımasızlığı. Bunu söyleyen bir eğitimci, okumuş koskoca bir müdür.

Bunun üzerine biz de kızımın eğitim aldığı üniversitenin eğitimci ve hocasına gittik. Bize yardımcı olmasını istedik. Sağ olsun, onunla birlikte biraz önce bahsettiğim müdüre gittik. "Bize küçük bir sınıf açın, öğretmeni biz temin edeceğiz" dedik. İşitme kayıplı ama eğitim alan 10-15 kadar öğrenciyle bir sınıf açmalarını istedik. Koskoca okulda odaları yokmuş, yapamazlarmış. Daha sonra bu hocamız üniversite kanalıyla çocuğumun normal okula gidebileceğini, ön sıralarda oturarak öğretmenin yüzünü görmek suretiyle okuyacağını yazdı. Biraz zor oldu ama okula kaydını yaptırdık.

Kızım çok cici bir öğrenci olmuştu. Yılın ilk yarısında okumayı öğrenmişti. Diğer yarı yılda artık okuyup yazmaya başlamıştı. Kırmızı kurdelasını

taktığında çok mutlu olmuştuk. Birinci sınıfı geçmiş, ikinci sınıfa başlamıştı. Bu defa da öğretmeni , "Ben bu çocukla uğraşamam, zor öğreniyor, başka okula alt özel sınıfa alsınlar" demez mi. Ben de müdür muavinine çıkıp "Bizim raporumuz var fakat öğretmeni kabul etmiyor" dedim. O da, "Ne demek? Ona öğrenci mi seçip vereceğiz, önemli olan zor öğrenen öğrenciyi okutmaktır" dedi. Bu şekilde üç öğretmen değiştirerek beş yılı bitirdik ama her geçen günde bir yıllık ömür yaşadım. Onu hergün 12'de okula, öbür kızımı da anaokuluna bırakıyordum. Akşam 4.30'da okuldan alıyordum. Bu beş yılımı hergün ağlayarak, insanlara yalvararak, elimden geldiğince o insanların gönüllerini alarak geçirdim. Mutlu olduğum günler de vardı. Hele o 23 Nisanlarda kızıma da törenlerde görev verilince, öyle mutlu oluyordum ki.

Yaşantımın en kötü yanı da bu kadar dolu bir günün akşamı, çocukların dersleriyle uğraşıp onları uyutup rahat bir nefes alayım derken, bir de eşimle olan problemimle uğraşmamdı. Huzursuzluğumu çocuklarıma belli etmemeye çalışırdım.

Eğitim arayışımız bitmemişti. Kızım ilkökul dönemlerindeyken yine bir eğitim fakültesinde çok tatlı bir eğitimci bayanla görüştük. Kızım 6 ay kadar da orada eğitim aldı. Aynalı bir odada eğitim alıyor, biz de aynanın arkasından izliyorduk. Eve de bir eğitimci öğrenci verdiler. Onun da ilgi ve çabalarıyla hergün biraz daha ilerliyorduk.

Sorumlu eğitimci öğrenci sürekli okuluna gidip kızımı ilgilendi. Öğretmeninden bilgiler alıp bize iletiyordu. Akşam kızım ile birlikte ders çalışıyorduk. Anlatma derslerini ben önce kasete okurdum, kızım o kasetten dinleyip anlatmaya çalışırdı.

Kızımı öğretmenleri çok severlerdi. Onun başarıları ve uğraşları için ödül olarak iyi aldın, pekiyi aldın derler, onu sevindirirlerdi. Diğer öğrencilerin aileleri, anneleri, "O çocuk sakat, duymuyor, öğretmen ona acıdığı için iyi not veriyor yoksa benim çocuğum daha başarılı" derlerdi. Ortaokulda bir fen öğretmeni birgün, "Bakın koca kafalılar bu kızımız az duyduğu halde öğrenmek için uğraşıp çalışıyor, sizler gayret göstermiyorsunuz, duysaydı okulun birincisi olurdu" demiş.

Ortaokulda bir resim dersinde öğretmen "Resim yapıp getireceksiniz" demiş. Kızım da evdeki tabloya bakarak güzel bir resim yapıp götürmüştü. Öğretmen resime şöyle bir bakmış ve "Bu resmi sen yapmamışsın, kim yaptı doğru söyle" demiş. O da "Ben yaptım öğretmenim" demiş. Öğretmen, "Neden yalan söylüyorsun?" diyerek kızımı dövmüştü. Kızım "İsterseniz aynısını tekrar yapayım" deyince, "Yap bakalım" demiş. Aynısını yapınca, aşağılayarak "Sana acıyorum" demiş. Okul arkadaşları bu olaya çok üzölmüş ve diğer öğretmenlerine söylemişler. Ben de duyunca çok üzöldüm. Müdürlerine çıkıp, "Benim

çocuğum acınacak halde değil, ona o tokatı vuran öğretmen acınacak haldedir" dedim.

Yine bir din dersi öğretmeni "Kızınız sureleri okuyamıyor, anlamıyor" diye kızdı. Ben de, "Ama hocam benim kızım konuşmayı 5 yaşından sonra öğrendi, bazı harfleri, cümleleri yerinde kullanamayabilir" dedim. Öğretmen ise, "Ne yapalım, biz mi avutup öğreteceğiz" diye kızdı. Ben de "Bırakın, not vermezsiniz o kadar" diyerek kızdım. Tabii yine isyan yine gözyaşı. İngilizce öğretmeni durumu farkedince, yazılı dönemlerinde soracağı sorulardan 20, 30 kadarını hazırlayıp bize vermeye başladı. Tabi ki, biz de gece gündüz bu soruları öğretmeye, çalıştık. Aynı yolla tarih, fen, coğrafya öğretmenleri de bize yardımcı oluyorlardı. Orta ikide 1 yıl kayıpla, ortaokul dönemini 4 yılda tamamladık.

Lise dönemi için hazırlığa başladık. Acaba hangi okula versek, ne yapsak diye düşünüyorduk. Artık o kadar yorulmuştuk ki, bir an liseye göndermemeyi düşündük. Ben yine 8 öğretmenle iletişim kurma arayışı içerisine girecektim, velilerle yine sürtüşmelerimiz olacaktı. Bıkmıştım artık. Neden mi? Çünkü kızım ders sırasında öğretmenini anlamayınca, yanına arkasına dönüp "Ne dedi?" diye sorarmış. Öğretmen de, "Ne çok konuşuyorsun" diye azarlamış. Kızım, "öğretmenim yüzünüzü göremediğim için anlamadım, bunun için soruyorum" dermiş. Veliler

de, "Bir sakat çocuk varmış, duymuyormuş, çocuklarımızı konuşturduğu için çocuklarımız başarısızlar." demezler mi? Öğretmen de, "Onu yalnız oturtmam der", bazen de yazılılarda diğer çocukları soru sorarak rahatsız etmesin diye onu masasına almış. Kızıma ise "Ben sana söyleyeceğim, seni onun için buraya aldım" dermiş.

Kızımın en büyük desteği hâla görüştükleri, arkadaşlıkları ilkokula dayanan bir kız arkadaşıydı. Zaten kızımın çok fazla arkadaşı yoktu. Varı yoğu bu arkadaşıydı. Babası yoktu. Yılbaşlarında onun babası yok diye ağlardı. Arkadaşından ayrılmaktan korkardı.

Ortaokul son sınıfta beden eğitimi dersinde çantasından saatini ve cihazını almışlar. Ben şimdi ne yaparım diye çok ağladı. Ben de o zaman bir üniversitede yeni işe girmiş, onu biraz yalnız bırakmaya başlamıştım. Bu boşluğun da üzüntüsü ile, sanki herkes onu terkediymiş gibi bir hisse kapılmaya başladı. Ben ekonomik nedenlerle işe başlamıştım. Arkadaşı da başka bir liseye gitmek için ondan ayrılmıştı.

Liseye gitmesine karar verdik. Bir meslek lisesinin grafik bölümüne rica minnet kayıt yaptırдық. İlk önceleri okulunu benimsemedi, uyum sağlamakta güçlük çekiyordu. Okul işyerime yakın olduğu için hergün öğlen yanına gidiyordum. Arkadaşlarıyla sanki ben arkadaş oluyor, onlarla sohbet edip tekrar

iŒe dönüyordum. Œansından bir arkadaŒı yine ona destek olmuŒtu. Öğretmenleri, "Neden duymadın, neden anlamadın" deyince, "Hocam o biraz ağır duyuyor" diye savunuyor, bana duyurmadan hallediyorlarmıŒ.

Sınıf mevcutları 25 kiŒiydi. Hepsini çok seviyorlardı; tabii öğretmenleri de. Hele grafik ve danışman öğretmenleri, "Bu kız sevmemek mümkün mü?" derlerdi. ArkadaŒları, kızımın okulda bazı öğrencilerle sürtüşmesi olunca, "Sen arkadaşımıza nasıl böyle yaparsın?" deyip onu tutarlarmıŒ. Bu vesileyle onlara olan sonsuz teşekkürlerimi tekrar etmiŒ bulunmaktayım.

Kızımın resimleri çok beğenilir, panodan inmezdi. Onları Atatürk büstünün yanına asarlardı. Bu dönemlerde genç kızlık yaŒantısına özenip, onu beğenmeyeceklerini düşünerek cihazını takmazdı. Zaten bu ikinci cihazı binbir güçlölkle almıŒtık. Ufak tefek arkadaşlıkları baŒlamıŒtı. Bana gelip anlatırdı; kızmazdım, nasihat ederdim. Sakın seni üzmelerine izin verme derdim. Bazı günler arkadaşları telefon edince kendisine verirdim.

Onunla sanki arkadaş olmuŒtuk. Okulu hiç asmazdı. Okula yanına gittiğim zaman, arkadaşları, "Senin ne kadar iyi annen var, sana hep destek, bizim de ailemiz böyle olsa, okulu hiç asmayız" derlerdi. Kızımın arkadaşlıkları uzun süreli olmazdı.

Onu cihazından ötürü aşıyorlarmış hissine kapılıyordu. Bu dönemde onun en büyük desteği kardeşi idi. Onunla gezip dolaşıyordu. Aralarında 2 yaş olmasının avantajıyla çok iyi anlaşılıyorlardı. Kardeşi onun birçok şeyi öğrenmesinde en büyük yardımcısıydı. Kardeşi, ablası için kavga bile edermiş, bana söylemezmiş.

Kızım bu arada birini sevmiş. Terk edilince intiharı bile göze almış. Çocuğumun ölmesi düşüncesi bana çok acı vermişti. Ona iyi niyetli yaklaşmamız ve desteklememizle kendini toparlamıştı. Lise son sınıfta da trafik kazası geçirmişti. Öğle saati benim yanıma yemek yemeğe gelirken bir araba çarpmıştı. Artık iyice şoka girmiş, isyan ediyordum. "Tanrım, ben sana ne yaptım ki bu ızdırapları, üzüntüleri benim omuzlarıma yükledin, dayanamıyorum" diye feryat ediyordum.

Çocuğum şimdi 19 yaşında. Lise son sınıfta tek dersten coğrafyadan bekliyor. Ocak ayında mezun olacak. Evde bir tavşanı var. Genelde onunla zaman geçiriyor. Bazen "Ben hep böyle yemek yapıp, bulaşık mı yıkayacağım" diye kızıyor. Boş zamanlarında resim yapıyor. Umarım bundan sonraki yaşantısında iyi günler yaşar, acı çekmez. Benim tek derdim, onun iyi bir işe yerleşip, ekonomik güvenceye kavuşması, kimseye muhtaç olmaması.

Yaşantımı benimle paylaştığınız ve okuma zahmetine katlandığınız için hepinize teşekkür ederim. Acısıyla, tatlısıyla 20 yıllık bir yaşantıyı yazmak için sayfalar yetmez.

Anne olarak içimde ta kalbimin derinlerinde bu acıyı yaşadım. Mücadele ettim, ama evladım çok şeyler kazandı. İlk gittiğimiz Odyolog Dr. şimdi profesör oldu. Kızımı gördüğünde, konuşma ve okuma çabasına hala inanamıyor. "Olamaz, siz çabalarınızla yeni bir insan yarattınız" diyor. Kendimi ezdirdim ama çocuklarımı asla ezdirmedim. Tanrıdan dileğim, onların geleceklerini garantiye almadan canımı almaması.

Ağustos, 1995

Özel Eğitim Birimi'nin kurulduğu yıllarda velimiz olan bu annenin çocuğunun ilerlemesi için gösterdiği çaba bizim için gurur ve güç verici. Bebeğinin işitme engelli olduğunu farkettiği andan itibaren, bugüne değin bu durumun kendisinde yarattığı duyguları, geçirdiği deneyimleri bizimle ve aynı durumda olan diğer ailelerle paylaşmak istemesi çok güzel. Bu çabasından dolayı sevgili annemizi kutluyor, her-zaman yanında olacağımızı bilmesini istiyoruz...